

કોરોના : લોકો પોતાનું ભલે ના વિચારે, ડોક્ટર્સ-નર્સનું તો વિચારો.....

નવા સ્વરૂપમાં આવેલ કોરોનાએ હાહાકાર મચાવી દીધો છે. ચારેબાજુ ચર્ચાઓમાં કોરોના.... કોરોના... કોરોના જ છે. ત્યારે બદલાયેલા સ્વરૂપે આવેલા કોરોનાની ભયાનકતાને ધ્યાને લેતા સરકાર અને સમાજ બંધાએ ગંભીર અને સાવચેત બનવું પડશે. અત્યારે કોરોનાએ ગયા વર્ષ કરતા પણ વધુ ભય ઊભો કર્યો છે, ગયા વર્ષે કોરોનાના પ્રથમ વેવમાં સૌથી વધારે દર્દીઓ સોળમી સપ્ટેમ્બરે ૯૭૮૫૯ જેટલાં હતા. પછી ફેબ્રુઆરીમાં સૌથી ઓછા હતા અને બીજો વેવ આવ્યો એપ્રિલમાં. જેમાં અત્યારે અઢી લાખ કરતા વધુ દર્દીઓ છે. અત્યારે જો ઓછું હોય તો તે છે હોસ્પિટલમાં બેડ અને સ્મશાનમાં જગ્યા. હવે શું એ અંગે બે મત છે. એક મત મુજબ એપ્રિલના અંતમાં દર્દીઓની સંખ્યા ઘટશે, બીજો મત છે કે મેં મહિનામાં સાડાત્રણ લાખ જેટલાં દર્દીઓ હશે. ઈચ્છીએ પ્રથમ મત સાચો પડે.

અત્યારે સૌથી ખરાબ પરિસ્થિતિ જો કોઈની હોય તો તે છે કોરોના થયેલ દર્દી અને ડોક્ટર, નર્સ અને હોસ્પિટલના અન્ય સ્ટાફની. વાચકો સૌ જાણે જ છે કે અત્યારે કોરોનાને કારણે કેવી પરિસ્થિતિ છે. હોસ્પિટલમાં બેડ અને ઓક્સિજન ખૂટી પડ્યા. ઘણાં લોકો આ માટે સરકારને જવાબદાર ઠેરવે છે. હા તેઓ સાચા છે પણ આ માટે સરકાર તો કદાચ દસ ટકા જ જવાબદાર હશે. પણ નેવું ટકા આપણે છીએ. સરકાર તો તેનાથી થાય તેના કરતા પણ ઘણી વધુ સગવડ ઊભી કરવા મથે છે. લોકોને વેક્સિન આપવા માટે મથે છે. વેક્સિન લેવા માટે લોકોને સમજાવે છે. ત્યારે કહેવાનું મન થાય કે, લોકોને સમજાવવાનું કામ સરકારનું છે? હકીકતમાં લોકોએ જાતે જ સમજવું જોઈએ અને સરકારના પ્રયત્નોને સાથ આપવો જોઈએ. કોરોનાના નવા સ્વરૂપમાં જે લોકોએ વેક્સિન લોધી હતી તેમને કોરોના થયો હશે તો પણ કોરોનાની અસર ઘણી જ ઓછી થઈ છે. આ વેક્સિનને કારણે ઘણાં લોકો બચી ગયા છે. ત્યારે સૌએ પોતાની ફરજ સમજીને, પોતાના સારા સ્વાસ્થ્ય માટે, પોતાની જિંદગી બચાવવા માટે અને આર્થિક રીતે બરબાદ ન થવાય તે માટે વેક્સિન લેવી જ જોઈએ. કોરોનાના નવા સ્વરૂપ વિષે અમદાવાદમાં કોરોના માટે કામ કરતા જાણીતા ડો. રાજ રાવલ સાથે વાત કરતા તેમને જણાવેલ કે, સાહેબ કોરોનાના વધુ પ્રસરણ માટે સરકાર કરતા લોકો વધુ જવાબદાર છે. હજુ પણ લોકો નહિ સમજે તો પરિસ્થિતિ વધુ બગડશે. હવેનો કોરોના હવાથી ફેલાય છે માટે માસ્ક જ તમને કોરોના સામે બચાવી શકે તેમ છે. આમ છતાં આજે ઘણાં લોકો માસ્ક પહેરતા નથી, માસ્ક પહેરે તો દેખાવ ખાતર હોય જે નાકની નીચે જ હોય ! સેનેટાઇઝ અને સાબુનો ઉપયોગ નથી કરતા, સોસિયલ ડિસ્ટન્સ નથી જાળવતા. આ બધું અમે ડોક્ટરોએ અને સરકારે લાખોવાર સમજાવ્યું છે પણ લોકોને જાણે કે કોરોના સાથે ભાઈબંધી કરવી હોય તેમ વર્તનો કરે છે. અત્યારનો કોરોના ઘરમાં એક વ્યક્તિને નહિ પણ ઘરના મોટાભાગના વ્યક્તિને ઝપટમાં લઈ રહ્યો છે. ઘરમાં એકને થયો એટલે બીજાને થશે જ. એટલું જ નહિ યુવાનોમાં વધુ દેખાઈ રહ્યો છે.

થોડા દિવસ પહેલા અમદાવાદની ખૂબ જ પ્રખ્યાત અને કોરોનામાં ખૂબ જ સારું કામ કરનાર યુ.એન.મહેતા હોસ્પિટલના ડો. દિનેશ જોશી અને તેમના ડાયરેક્ટર ડો.આર.કે.પટેલને, તેઓ આજની પરિસ્થિતિમાં જેટલું કામ કરી રહ્યા છે તે માટે અભિનંદન આપવા ફોન કરેલ. ત્યારે ડો.આર.કે. પટેલે જણાવેલ કે, ડોક્ટર અને નર્સ દિલથી ખૂબ અને સારી મહેનત કરે છે. તો ડો.જોશી એ કહ્યું હતું કે સાહેબ અમે ઘર ભૂલી ગયા છીએ. અમે સખત મહેનત કરીએ છીએ પણ જ્યારે કોઈ દર્દીનું મૃત્યુ થાય ત્યારે ખૂબ જ દુઃખ થાય છે કે અમે બચાવી ના શક્યા. એમાં પણ કોઈ યુવાનને અમારી નજર સામે જ શ્વાસ છોડતાં જોઈએ તો અમે રડી પડીએ છીએ. આમ ફોન પર વાત કરતાં કરતાં ડો.દિનેશ જોશી રડી પડેલ. તો યુ.એન.મહેતાની જ એક નર્સ રાત્રે

સવાબે વાગે કોઈ દર્દી પાસે ગઈ હશે ત્યારે દર્દીએ કહેલું કે, બેટા તમે સારું કામ કરી રહ્યા છો. ત્યારે નર્સે જણાવેલ કે, અમારા માટે દર્દી પહેલા છે. મારું ટિફિન સાંજે સાત વાગે આવી ગયું છે, અત્યારે રાત્રીના સવાબે વાગ્યા છે, છતાં હજુ જમવાનો ટાઈમ મળ્યો નથી.

ઉપરોક્ત ઉદાહરણો જેવા હજારો ઉદાહરણ અત્યારે મળે. અત્યારે તમામ ડોક્ટર એમાં પણ કોરોના સાથે સંકળાયેલ ડોક્ટર દિવસના સોળ કલાકથી વધુ કામ કરે છે. મોટાભાગના ડોક્ટર અત્યારે સવારે આઠ વાગ્યાથી રાત્રીના બાર વાગ્યા સુધી કામ કરે છે. એમાં પણ જમવાનો ટાઈમ ના મળે તો ભૂખ્યા પણ રહે છે. સતત કામનું ભારણ, આરામ અને ખોરાક પૂરતા નહિ, પછી આ ડોક્ટરની કામ કરવાની ક્ષમતા ક્યાં સુધી ટકશે? આપણે જાણીએ છીએ કે, આપણા ઘરમાં જ કોઈને કોરોના થયો હોય તો આપણે તેમનાથી દૂર રહીએ છીએ. તો ડોક્ટર અને નર્સ તો દર્દીની સાથે રહે છે, સંપર્કમાં રહીને તપાસ કરે છે, ઓછું સાંભળતા દર્દીની ખૂબ જ નજીક જઈને વાત કરે છે. આમ છતાં તેઓ પોતાની ફરજના ભાગરૂપે પ્રેમથી જીવના જોખમે બધું જ કરે છે. એ પણ એક બે દિવસ માટે નહિ ઘણાં લાંબા સમયથી કરે છે. શું તેમને તેમના બાળકો વ્હાલા નથી? શું તેમને આરામ અને ખાવાનું ના જોઈએ? ત્યારે આપણે સૌએ સમજવું જોઈએ કે, આપણે એવા વર્તનવ્યવહાર કરીએ જેથી રોગનો ફેલાવો ના થાય. હોસ્પિટલમાં દર્દીઓનો ભરાવો ના થાય. બિન્દાસ રીતે ફરતા, માસ્ક ના પહેરતા લોકોને કહેવાનું મન થાય કે તમને તમારી જિંદગીની નથી પડી, પણ જે પોતાના જીવના જોખમે રાતદિવસ એક કરીને ફરજ બજાવી રહ્યા છે એવા ડોક્ટર અને નર્સના કારણે તો વર્તનવ્યવહાર બદલો. આજે સમાજે ડોક્ટર્સ અને નર્સની પરિસ્થિતિ વિચારીને, તેમના કામને સરળ અને હળવું કરવા જાતે જ કશુંક કરવું પડશે.

ઘણાં લોકો કહે છે કે, સરકારે લોકડાઉન કરવું જોઈએ. વાત સાચી પણ છે, અત્યારે કોરોનાનો ફેલાવો ખૂબ જ ઝડપી થઈ રહ્યો છે ત્યારે અઠવાડિયું કે દસ દિવસનું લોકડાઉન કરી શકાય. લોકડાઉન ક્યારે કેવી રીતે કરવું તે માટેના ઘણાં ઉપાયો અને રસ્તા છે. આપણે બ્રિટન મોડેલ અપનાવવા જેવું છે. જ્યાં કોરોનાના ખૂબ જ વધુ કેસ હોય તે વિસ્તારને કન્ટોનમેન્ટ ઝોન જાહેર કરીને પોલીસ બેસાડી દેવાની અને કડકાઈથી તે વિસ્તારમાં કકરફયું લાદી દેવાય. અન્ય વિસ્તાર ખુલ્લા હશે તો ચાલે. જેથી રોજગારીના પ્રશ્નો ઊભા ના થાય. અહીં એ પણ સમજવાનું થાય કે, લોકડાઉન કરવાનું કેમ ? તો લોકો ઘર બહાર ના નીકળે માટે. બસ આપણે અહીં જ સમજ બતાવવાની છે. આ અંગે અમદાવાદમાં કેન્સરના સિનિયર ડો. અશોક પટેલના મતે આપણે જ આપણી જાતને લોકડાઉન કરી દઈએ. અગત્યના કામ સિવાય બહાર નીકળીએ નહિ, કોઈને મળીએ નહિ તો લોકડાઉન જ છે ને. પ્રજા સમજતી નથી માટે મોટાભાગના પ્રશ્નો ઊભા થાય છે. લોકો સમજે અને સરકાર કે ડોક્ટર કહે તેમ કરે તો મોટાભાગના પ્રશ્નો ઝડપથી ઉકેલાઈ જાય.

અત્યારે સરકાર ભૌતિક રીતે નવા નવા બિલ્ડિંગમાં હોસ્પિટલ ઊભી કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે. ત્યારે સરકાર સામે એક પ્રશ્ન એ પણ આવશે કે, હોસ્પિટલ ઊભી કરશો, પણ ડોક્ટર અને નર્સ અને અન્ય કર્મચારીઓ મળશે ખરા? મળશે તો કેવા અને કેટલાં? આ અંગે ડો. રાજ રાવલે ઉપાય જણાવ્યો કે, ચોક્કસ વ્યક્તિઓ કે કર્મચારીઓને ત્રણ દિવસની તાલીમ આપીને સેવામાં જોડી શકાય. ઉપરાંત અત્યારે ઘણાં ડોક્ટર અને નર્સ અનુભવને આધારે શીખે છે તેમને પણ ત્રણ-ચાર દિવસની તાલીમ આપીને જવાબદારી સોંપી શકાય.

અશોકી: ઇતિહાસને યાદ કરીએ તો આજથી સૌ વર્ષ પહેલાં સ્પેનમાં ઈંફ્લૂએન્ઝા નામનો ઝેરી તાવ (ફ્લ્યુ) આવેલો. જેમાં પ્રથમ તબક્કા કરતા બીજા તબક્કામાં ખૂબ જ મોટા પ્રમાણમાં મૃત્યુ થયેલા. જ્યારે ત્રીજા તબક્કામાં ખૂબ જ ઓછા પ્રમાણમાં મૃત્યુ થયેલ. કોરોનામાં આમ થવાની પૂરી શક્યતા છે.